

Marek Feltl Magyarországért felelős ügyvezető igazgató

IKEA Magyarország

1148 Budapest, Örs vezér tere 22.

Tisztelt Ügyvezető Igazgató Úr!

Alulírott civil szervezetek Önhöz, mint a Magyar Hírlapban hirdető cég magyarországi vezetőjéhez fordulunk.

Bizonyára értesült arról, hogy az újságban a közelmúltban megjelent a lap főmunkatársának, Bayer Zsoltnak a „Ki ne legyen” című írása.¹ A publikáció szerzője szerint „a cigányság jelentős része nem alkalmas az együttélésre”, majd hozzáteszi: „[a] cigányság ezen része állat, és állatként viselkedik”; végül azzal zár, hogy „[a]z állatok meg ne legyenek. Sehogyan se. Ezt kell megoldani – de azonnal és bárhogyan!” A szöveg etnikai származás alapján bélyegzi és alázza meg honfitársainkat, nevez magyar állampolgárokat állatnak, és hív fel eltüntetésükre. A cikk súlyosan kirekesztő, megbélyegző és hazug. A Bayer-publicisztikáknak hosszú ideje felületet adó Magyar Hírlap tulajdonosának és főszerkesztőjének első reakciója² a cikket követő felháborodásra egy felemás bocsánatkérés volt. A másnap megjelentetett frissített közös közleményben³ azonban már nyoma sem volt a visszaközlésnek, sőt, Bayer Zsolt melletti kiállásra szólították fel olvasóikat. Azaz a Magyar Hírlap láthatóan támogatja a gyűlölködést és egyetért a rasszizmussal.

A gyűlöletkeltés és megbélyegzés különösen veszélyes Magyarországon, ahol csak néhány éve történt az a súlyos, rasszista motivációjú bűncselekmény-sorozat, amely során romákat támadtak és gyilkoltak meg; ma is gyakoriak a rasszista céllal szervezett felvonulások, tüntetések; széles körű a romák elleni társadalmi előítéletesség;⁴ és a közbeszédben rendszeresek a diszkriminatív megnyilvánulások. A rasszizmus, az antiszemitizmus és a homofóbia gyakorlatilag kezd elfogadottá válni abban az országban, ahol a holokauszt idején sok százezer embert irtottak ki ezen gyilkos eszméktől vezérelve.

A gyűlöletre uszítással szemben természetesen nemcsak jogi eszközökkel lehet fellépni. Sőt, ezek jellemzően – a kialakult rendkívül szűkítő bírósági joggyakorlat alapján – nem alkalmasak az uszító eszmék visszaszorítására, és ilyenkor a társadalmi szereplőknek a rendelkezésükre álló saját, békés eszközeikkel kell élniük. Mindannyiunk felelőssége, hogy ne adjunk teret az etnikai gyűlöletnek, hanem fellépjünk ellene.

Az uszítás, az előítéletből fakadó gyűlölködés olyan értékeket támadnak, amelyek kompromisszum nélkül tiszteletben tartandók Magyarország alkotmányos szabályai és nemzetközi kötelezettségei alapján. Az Önök cége kifejezetten kiáll ezen elvek mellett, mikor kimondja, hogy az „IKEA tiszteletben tartja az alapvető emberi jogi normákat, amelyeket az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata lefektet.”⁵

Tisztelt Ügyvezető Igazgató Úr!

Azzal, hogy valaki kirekesztő eszméket propagáló sajtótermékben jelentet meg hirdetést, finanszírozza ezen eszmék terjesztését. Ez összeegyeztethetetlen egy olyan cég társadalmi szerepvállalásával, amely elkötelezett egy nyitott, toleráns, az emberi egyenlőséget és egyenlő

1 Ki ne legyen?, Bayer Zsolt, Magyar Hírlap, 2013. január 5. <http://www.magyarhirlap.hu/ki-ne-legyen>

2 http://mandiner.hu/cikk/20130108_szeles_gabor_stefka_istvan_valasz_a_tamadasokra

3 http://www.magyarhirlap.hu/valasz-a-tamadasokra?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201301

4 A Marketing Centrum 2009-es kutatása szerint a válaszadók 29%-a nem dolgozna együtt romával, 43%-uk nem fogadna el romát szomszédként, 76%-uk pedig nem alakítana ki párkapcsolatot. Lásd:

<http://www.marketingcentrum.hu/index.php?lang=hu&page=reszletek&id=28>

5 IWAY Standard. Minimum Requirements for Environment and Social & Working Conditions when Purchasing Products, Materials and Services.

http://www.ikea.com/ms/hu_HU/about_ikea/pdf/SCGlobal_IWAYSTDVers4.pdf

méltóságot tiszteletben tartó társadalom mellett.

Alulírott civil szervezetek képviselőiben bízunk abban, hogy társadalmi szerepvállalásukkal példát fognak mutatni, lépéseket tesznek ez ügyben, és megfontolják, hogy addig nem tesznek közzé hirdetést az uszító írást megjelentető Magyar Hírlapban, amíg annak szerkesztősége a leghatározottabban el nem ítéli Bayer Zsolt inkriminált írását, és amíg a lap mentes nem lesz a rasszista, antiszemita és homofób beszédtől.

Várjuk válaszukat a tervezett intézkedéseikről (a következő címek egyikén: Amnesty International Magyarország, 1064 Budapest, Rózsa u. 44. kampany@amnesty.hu vagy Magyar Helsinki Bizottság, 1054 Budapest Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. helsinki@helsinki.hu).

Budapest, 2013. január 21.

Tisztelettel:

Amnesty International Magyarország, Jeney Orsolya igazgató
Arany Liliom Alapítvány, Csécsei Ilona elnök
Autonómia Alapítvány, Csongor Anna igazgató
Budapesti Szociális Forrásközpont, Gosztonyi Géza igazgató
Csillagfény Alapítvány, Metzger Mária kuratóriumi elnök
Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány, Mohácsi Erzsébet elnök
Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, Majtényi László elnök
Európai Roma Jogok Központja, Dezideriu Gergely ügyvezető igazgató
Gyerekesély Közhasznú Egyesület (GYERE), Darvas Ágnes elnök
Háttér Társaság a Melegekért, Mocsonaki László ügyvivő
Krétakör, Schilling Árpád művészeti vezető és Gulyás Márton ügyvezető
Labrisz Leszbikus Egyesület, Rédei Dorottya ügyvivő
Magyar Helsinki Bizottság, Kádár András Kristóf társelnök
Magyar LGBT Szövetség (7 tagszervezet), Dombos Tamás ügyvivő
Magyar Női Érdekvégyesítő Szövetség, Tóth Györgyi elnök
Magyar Szegénységellenes Hálózat, Márton Izabella hálózatigazgató
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, Muhi Erika igazgató
Nógrád Megyei Cigány Kisebbségi Képviselők és Szószólók Szövetsége, Szomora Szilárd elnök
Partners Hungary Alapítvány, Deák Éva ügyvezető igazgató
Polgár Alapítvány, Szőke Judit igazgató
Romaversitas Alapítvány, Daróczy Gábor igazgató
Szegényeket Támogató Alap (SZETA) Egri Alapítványa, Farkas Zsuzsanna kuratóriumi elnök
Társaság a Szabadságjogokért, Tóth Gábor Attila elnök
Terne Cserehája Egyesület, Bogdán Boldizsár elnök